
Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 03-06-2022 13:25

Sag nr. 2022 - 41914: Høringssvar naturplaner - SJL - Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov

Modtaget via hjemmesiden den 03-06-2022 13:25:48

Kvitteringsnummer: znwrbzse29

“Den andel af skovområder, der er omfattet af forvaltningsplanerne, bør dække alle forvaltede offentlige skove og et stigende antal private skove, og biodiversitetsvenlig praksis såsom skovforvaltning i bedre harmoni med naturen bør fortsætte og videreudvikles. Kommissionen vil til støtte herfor udarbejde retningslinjer for biodiversitetsvenlig praksis inden for skovrejsning, genplantning af skov og skovforvaltning i bedre harmoni med naturen. Dette vil ske sideløbende med den nye EU-skovstrategi.” (Side 10 EU- Biodiversitetsstrategi 2030).

“Samtidig er visse landbrugsmetoder en af hovedårsagerne til den faldende biodiversitet. Det er derfor vigtigt at arbejde sammen med landbrugerne for at støtte og motivere deres omstilling til fuldt ud miljøvenlige landbrugsmetoder” (Side 7 EU- Biodiversitetsstrategi 2030).

Kunne det tænkes at tilskudsordninger fra EU var tiltænkt landmandens landbrugsdyr, for at de kunne sommergræsse fra april til november, og på den måde pleje landbrugsarealerne. I stedet for det vi ser lige nu at rewildingsfirmaer såsom: [EU \(rewilding.dk\)](http://EU(rewilding.dk)) tjener penge på at udlåne dyr til helårsgræsning uden tilskudsfordring, og som har ringe interesse i at drage omsorg for dyrene.

Prof. Carsten Rahbek beskriver, at den største udfordring for biodiversiteten er, at naturen mangler mere plads. Ligeledes fremhæver Prof. Carsten Rahbek, at der ikke i nogen videnskabelige rapporter, fremhæves rewilding. Han pointerer, at det vides ikke, om store græssere er nødvendige til forbedring af dansk biodiversitet. Ydermere peger han på, at rewilding er et eksperiment, og at det bør diskuteres om det er ønskværdigt. (Prof. Carsten Rahbek, Center for Makroøkologi og klima KU, referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet d. 7/12-20).

Det er meget bekymrende, at biologer nu forsøger at få indført rewilding i vores små skovarealer i Danmark, som nærmest et faktum, for at passe på vores biodiversitet. **Den vilde natur hjælpes bedst ved at give den mere plads.**

Vi vedhæfter videnskabelig rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021. Vi beder jer om at tage kritisk stilling til nedenstående:

Vores hjemmehørende hjortevildt er fremover et skadedyr, hvorfor?

Rapporten beskriver, at vores naturlige vildt i de danske skove skal kigges på, som en hindring af rewilding. I modsætning til Jægersborg Dyrehave, som opnår Danmarks mest unikke biodiversitet, med kronstyr, dådyr, sikahjorte og vinterfodring. Det kan ikke være rigtigt, at vores naturligt hjemmehørende vildt skal have prædikatet “ikke nøgleart”. **Skal vi til at kigge på vores hjortevildt som skadedyr?** Vi citerer fra rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021:

*“**Vildtlevende pattedyr og jagt** Danmark har kun få vildtlevende arter af store græssere (primært hjortevildt), der kan bidrage til økosystemfunktioner. Der er ikke i den nationale forvaltning visioner om at lade disse arter opbygge bestande med potentiale for at udgøre en nøgleartsfunktion. Tværtimod tager forvaltningen udgangspunkt i, at arterne er konflikterter, som forårsager skader på dyrkede marker og plantager, og i en forestilling om, at der er for mange dyr”.* (Side 8).

Vi undres og stiller spørgsmålet: “Hvilken forvaltning er nu begyndt at tage udgangspunkt i, at arterne er konflikterter?” Det må siges at være et postulat, eller måske direkte usandt. Desuden er det tankevækkende og foruroligende, at de her laver den graverende fejl at betegne hjortevildt for store græssere i stedet for browsere (dyr der kan leve af både græs og vedplanter).

Dyrenes velfærd er væk, skal de sulte om vinteren, hvor de er drægtige?

Hvordan kan vi acceptere sult hos dyrene i indhegningerne hen over vinteren? Hvorfor skal dyr tvinges til at spise føde, der på sigt gør dem syge pga. fejlernæring? Hvordan kan vi tillade den forvaltningsmetode, der på ingen måde tager hensyn til sult og lidelse, som smertetilstande hos dyrene? Vi citerer fra rapport 425, DCE 2021, som beskriver undersøgelser af rewilding:

*“Det er naturligt, at dyr taber sig om vinteren på grund af den begrænsede fødetilgængelighed, hvilket kan forårsage betydelige vægtfluktuationer hen over året. Fra efterår til forår mister kvæget ca. 20-25% af deres kropsvægt (Bunzel-Drüke m.fl. 2008), hvilket for en Galloway-ko på 450-600 kg svarer til et naturligt vægttab på 90-150 kg hen over vinteren. Ligeledes er det naturligt, at der kan forekomme en relativ høj dødelighed i populationer af store græssende dyr på grund af ressourcebegrænsninger, ekstraordinære klimatiske forhold (kulde og tørke), sygdomme, parasitter mv. En dødelighed på mellem 20 og 30% er normal, men dødeligheder på op til 50% forekommer også hyppigt på store hegnede arealer, på øer og i store naturlige græsningsøkosystemer (Erb & Boyce 1.” (side 37 og 38). **Vi kan på ingen måde acceptere sult og lidelse hos tamdyr, som vi har placeret bag et hegn. Disse dyr er ikke vilde dyr.***

Hele grundlaget for at udfærdige nationalparker er som sagt at højne biodiversiteten, som i øvrigt i forvejen er høj i vores skov og naturområder. Samtidig hævder man, at det eneste rigtige er udsætning af store græssere. Af rapporten fremgår det tydeligt, at der ingen evidens er for, at store græssere giver en bedre biodiversitet. **Hvordan kan vi udføre så markante ændringer i vores skovområder/ natur, når rewilding har karakter af et eksperiment? Og tillade sig at afsætte 888 mio. kr. på Finansloven til dette eksperiment? Rapporten beskriver, citat:**

“Biodiversitetseffekter af rewilding Som tidligere nævnt er de dokumenterede effekter af rewilding sparsomme, og videnskabelige studier af græsningseffekter kan være svære at sidestille med rewilding, særligt hvis intensiteten af græsningen ikke er specificeret eller kun subjektivt vurderet. Dertil kommer, at rewilding netop forventes at bidrage med meget diverse økosystemfunktioner, hvoraf græsning kun er én. (Side 45).

“Effekterne af rewilding på naturlige processer og på arter inden for forskellige taksonomiske eller trofiske grupper er kun sporadisk undersøgt. Især mangler der langsigtede studier. Derfor bygger mange af konklusionerne i rapporten på et relativt begrænset empirisk grundlag” (side 8).

*“Da rewilding endnu ikke er en udbredt praksis, og da vi generelt mangler en effektovervågning af naturindsatser i Danmark, **er dokumentationen af effekterne af dedikerede rewildingprojekter sparsom. Som supplement vil vi derfor grundigt gennemgå hypotesen om rewilding som omkostningseffektivt virkemiddel i naturforvaltningen og diskutere rewilding-cases fra Danmark samt perspektivere studier og projektområder fra udlandet.** (Side.12 og 13)*

“Der findes dog kun få undersøgelser, der dokumenterer langtidseffekten af helårsgræsning i forhold til sæsongræsning på naturindholdet.” (side 37 og 38).

I rewilding ser man gerne at ådsler bliver liggende til gavn for biller og andre insekter. Dette er ikke lovligt, da skovene typisk ligger på vores drikkevandsindvindingsområder. Det er bekymrende, at disse ådsler kan blive en smittekilde og overføre sygdomme/parasitter til andre dyr, såvel vilde dyr som tamdyr, og besøgendes dyr som hest og hund.

Manipulering af Rødlisten

Vi har vedhæftet et link fra Dansk Natur.dk: [SammendragAnalyseRødlister.pdf](#) ([dansknaturtilstand.dk](#)) med en analyse af Aarhus Universets opgørelse af rødlistearter. Den

tidligere offentliggjorte redegørelse, om den bekymrende udvikling af truede arter, skyldes alene en anden måde at registrere på. Nærstuderer tallene drejer det sig om en ændring i regnemethoden. Som Morten DD. Har udtalt, man skal passe på med at lade situationen med tørken i 2018 påvirke redegørelsen som blev udfærdiget i 2019.

Rødlisten er nu af uvildige blevet revurderet og linket som er vedlagt, er en ny gennemregning af datamateriale fra Aarhus Universitets udarbejdelse af den danske rødliste, som viser et helt andet billede, end det som blev lagt til grund for regeringens naturpolitik.

Vi mener, at ansvaret omkring rødlisten skal gives til Københavns Universitet, da de her er meget uenige med Aarhus Universitet, om den pludselige ændring i opgørelsesmodel, som resulterede i, at Danmark ikke kunne sammenligne sig med de øvrige lande.

Naturplan 2022 – 2027 konsekvenser for flora og fauna

Vi stiller spørgsmålstejn ved, hvorfor plejeplanen foreskriver lysåbent landskab ved brug af græsning eller høslet, når man tidligere har foretaget maskinel rydning. Førne kan sagtens fjernes ved brug af maskiner som hidtil. Vi skal bibeholde naturnær skovdrift og ikke ændre skovdriften til 1700-tallet fæstebondekultur.

Vi mener ikke, at det er muligt at holde skoven lysåben ved hjælp af græsning. Bliver græsningstrykket for højt, og føden knap vil dyrene vanrøgtes. Ligeledes vil dyrene ødelægge paragraf3-natur og fortidsminder i deres desperate søgen efter føde.

Græsningstrykket som søges øget over årene er på ingen måde naturligt, ej heller vild natur. Vi mener, at naturnær skovdrift skal bibeholdes og vedligeholdelsen af lysåbne arealer bør ske maskinelt. Vi stiller spørgsmålstejn ved, at tamdyr skal misbruges til dette.

Nåletræet som i øjeblikket fjernes, vil fremadrettet mangle for de arter som dels søger ly mellem træerne bl.a. hjortevildt, flagermus og fugle og dels medføre manglende føde for arterne såsom egern, mus, fugle som spætter, korsnæb mv.

Vi undres over, at bilag IV-arter som er tilknyttet vådområder tilgodeses, men hvordan sikres levesteder for de nuværende bilag IV-arter som fx markfirben? De har tidligere været et fokusområde i plejeplanerne.

Der bør som minimum udarbejdes en VVM. Det kan ikke være korrekt, at Naturstyrelsen ikke skal vurdere forhold som påvirkning af omgivelserne med bl.a. trafik og støj, når man forventer stort besøgstal og gør klar til parkering til busser mv.

Vi er som tidligere beskrevet skeptiske overfor, de ændrede plejeplaner med afgræsning/rewilding, samtidig også om de vil være i strid med EU's habitatdirektiv, da eksisterende bilag IV-arter vil blive berørt, hvilket Miljøministeriet har valgt ikke at undersøge nærmere. Dette kan være i strid med gældende EU-lovgivning. Beskyttelsen er udmøntet i Naturbeskyttelsesloven kap. 2a og kap. 5. Hvordan sikres eksisterende bilag IV-arter? Hvorfor er der ingen baseline foretaget, før den massive fældning startede, og inden hegnet er sat op i Gribskov?

Da der i forvejen forefindes vores naturlige vildt – hjortevildtet, undres vi over, at de ikke prioriteres, da de også har en positiv effekt på biodiversiteten. Der kunne skabes bedre levevilkår for disse, ved at udvide vores naturområder ved opkøb af omkringliggende jorde. Her kunne skabes korridorer og arterne kunne brede sig videre til andre naturområder. Det er en ensidig ideologi, der

vælges for at skabe bedre biodiversitet kun skabt af få biologer, med rewilding som facitliste. De 888. millioner kr. kunne være brugt til opkøb af flere områder, der kunne udlægges til natur.

CO2-regnskabet og klimakrisen

CO2-regnskabet er vigtigt at have for øje, klimakrisen må være noget som i alle er interesserede i.

Bæredygtigt skovbrug ligeledes, da vi skal være selvforsynende. I øjeblikket importeres omkring 70-80% af bygningstræ til Danmark. Ved udtag af effekter bindes CO2. Ved urørt skov, og når træet rådner, frigives både CO2 og metangasser til atmosfæren, hvilket er problematisk. Med urørt skov i f.eks. Gribskov på ca. 3000 ha urørt skov, vil det svare til en udledning af 300.000 tons CO2 pr. år.

Med planen om, at urørt skov skal være 75.000 ha urørt skov vil vi øge importen af træ, og dermed eksportere miljøproblemer til andre lande. EU's biodiversitetsstrategi for 2030 siger, at man ikke må ødelægge de andre landes urskove. Det er ligeledes besluttet på det netop afholdte topmøde om klimaet. Derfor er det en skændsel at se, de mange fældninger, som sker i landets skove i øjeblikket. Biologer og Miljøministeriet har besluttet, at douglasgran og lærk skal fjernes fra vores skove, da de er udenlandske arter. Fældning sker desværre nu, hvorefter vi i statsskovene har endnu mindre bygningstømmer, som produceres i skovene.

Hvordan kan [redacted] [redacted] oplyse ved et borgermøde, at alle konsekvenser er kendt og veldokumenteret, når Københavns Universitet netop har igangsat et forskningsprojekt om den store udledning af metangasser for oversvømmede arealer på næringsrig jord. Vi pointerer, at dette forsøg med vores natur bør standses omgående.

Vi håber, at I vil se alvorligt på disse problemer. I øjeblikket domineres Miljøministeriet af biologernes rewildingteori, da de i årevis har arbejdet i denne retning på baggrund af en ideologi, som [redacted] som idéhistoriker er stærkt fortaler af. Hvorfor er man i Miljøministeriet så ensopret i sin løsningsmodel til forbedring af biodiversiteten?

Vi som ser til undres over, at denne teori, som det eneste skal udfoldes over hele landet. Der er mange andre muligheder, og igen biodiversiteten er allerede høj i landets skove. Det virker som om, at det har været billige arealer at trække ind i dette arbejde. Der blev også kigget på Forsvarets arealer, men her blev det afslået, hvorefter disse arealer gik fri.

Udformningen af naturnationalparker bør gentænkes. Vi ønsker alle langt flere natur og skovområder, men det skal være uden hegn, og uden udsultede kvæg gående rundt i skovene. Det er absolut ikke natur at genindføre et tidligere græsningstryk i skovene, som ødelagde skovene i 1600 og 1700-tallet (Fæstebondekulturen) inden Skovforordningen blev besluttet i 1805, for netop at beskytte skovene. I øvrigt er græsningen menneskeskabt og er altså kultur, derved kan det aldrig blive natur og vilde dyr.

Konsekvenser med hegning, indsatte dyr og borgers adgang til skoven

Vores friluftsliv begrænses i høj grad, det bliver decideret farligt at færdes i naturnationalparker, specielt som mountainbiker, rytter eller hundeejer. Heste er flugtdyr og er bange for kvæg. Kvæg kan være beskyttende eller nysgerrige. De er ikke bange for mennesker. Her vil komme farlige situationer for borgerne.

Forskning har gennem årene påvist, at det at færdes i naturen bedrer folkesundheden. Skovene bruges til rigtig mange forskellige aktiviteter. Folk der lufter deres hunde, familier der samles om gåture/svampeture i skoven. Strandgæster om sommeren, eller folk der færdes for at nyde den varierede natur. Rigtig mange bruger skovene til at få deres daglige motion, i stedet for at være indenfor i et motionscenter. Her er Mountain bikere, løbere og der bliver afholdt en del store sportsengagementer, som bl.a. cykelløb og orienteringsløb. Slædehundeførerne har deres faste ruter i skovene. Hvor skal vi alle være, når vi ikke længere har adgang til vores natur? Gad vide hvilke konsekvenser, det har for folkesundheden i forhold til stress, vægt og motion?

Vi mener bestemt også, at der skal være en balance mellem beskyttelse og benyttelse. Vi har brug for at kunne færdes trygt i vores natur unge, som gamle.

Samtlige former for sport, hvor personer kommer med fart, vil være farligt. Hurtigt vil en mountain biker eller løber komme alt for tæt på, og de store græssere kan føle sig truet. Familier med børn, der leger og løber rundt kan ligeledes opleves som en fare, for de store dyr. Hunde vil blive set på som rovdyr, og mange store dyr vil reagere på disse. Dette er der set flere eksempler på, hvor kvæg og hunde har været involveret i ulykker med personskade til følge.

Der er alene det seneste år i Danmark rapporteret om 5 tilfælde af ulykker med kreaturer. Hvem tør at tage en skoleklasse, eller daginstitution med på tur? Det bliver et meget stort ansvar, og mange vil undlade at bruge skovene, som udflugtsmål eller læring for eleverne.

Konsekvenser ved lempelsen af Dyrevelfærdsloven

Hele tanken bag NNP er rewilding, hvor dyrene der sættes ud i skovene, skal klare sig uden tilskudsfoeder om vinteren, uanset om de sulter og uden tanke for, at dyrene i vinterperioden er drægtige og skal have ernæringsrigtig foder til afkommet. Fokus på dyrevelfærden er væk med beslutning af L229, (Den nye bekendtgørelse som bl.a. ændrede den daværende Dyrevelfærdslov, af 3. juni 2021.) Bilag vedhæftet: Dyrlægernes notat.

Til slut er der det dyreetiske dilemma. Hvem har lyst til at tage på skovtur og se på udsultede eller evt. tilskadekomne dyr? Hvordan kan vi tillade at L229 (Den nye bekendtgørelse som bl.a. ændrede den daværende Dyrevelfærdslov, af 3. juni 2021) indføres, så vi nu er på vej til at kalde vores tamdyr for "vilde dyr", som ikke har en stemme. De har ingen rettigheder ifølge lovgivningen. Hvem vil tage ansvar for dette, når der indgives klager og bekymringer omkring dyrevelfærden i vores indhegnede skove? Mener vi, at turister vil acceptere at se på dyr, der ikke trives eller udsultes?

Vi fremsender her følgende bilag, som kan danne baggrund for yderligere information om hegning, indsatte dyr og baggrunden for begrebet rewilding.

Bilag: Dyrlægernes vurdering: <file:///C:/Users/perni/Downloads/Dyr%C3%A6gers%20skriv.pdf>

Links: <https://dansknaturtilstand.dk/> og uddybende dokument: <https://dansknaturtilstand.dk/files/SammendragAnalyseR%C3%B8dlister.pdf>

Link: videnskabelig rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021: <https://dce2.au.dk/pub/SR425.pdf>

Naturnationalparker: Lovgrundlag L229: https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/l229/20201_l229_som_vedtaget.htm

EU- Biodiversitetsstrategi 2030: [EUR-Lex - 52020DC0380 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

På vegne af [REDACTED], ved

Borger

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	[REDACTED]
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov
Områdenummer	133
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	✓
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	✓
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	✓
Økonomi	✓
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Til rette vedkommende

Hermed fremsendes høringssvar til Natura 2000 plejeplaner 2022 - 2027.

Høringssvaret som fremsendes er gældende for følgende skove:

Gribskov, Tisvilde Hegn og Melby Overdrev.

I afkrydsningfelterne om besvarede emner på jeres hjemmeside skal samtlige emner afkrydses.

Ved fremsendelse af kvittering for modtagelsen af høringssvaret anmodes om, at der kvitteres for tre svar som lægges på hver af disse tre skove/Natura 2000 områder.

Venlig hilsen

Indsendt 03-06-2022 13:25. Kvitteringsnummer ZN-WRB-ZS-E29.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 24-05-2022 23:24
Bilag: Høring af Natura 2000 planer - 2022-2027.docx; Opsummering.html;

Sag nr. 2022 - 39328: Høringssvar naturplaner - SJL - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Modtaget via hjemmesiden den 24-05-2022 23:24:48

Kvitteringsnummer: hker4r29w5

Hillerød den 23. maj 2022

Høringsvar af Natura 2000 planer 2022-2027

Vi "Gribskov, Tisvilde Hegn og Melby Overdrev – uden hegn" fremsender hermed et høringssvar, som vedrører de kommende naturnationalparker og urørt skov. Vi har stor bekymring omkring hele processen med naturnationalparkerne, og i særdeleshed den manglende borgerinddragelse vi oplever, der faktisk er meget væsentligt for processerne omkring NNP.

Vi ser mange dilemmaer i at hegne hele skovområder/ naturområder både for mennesker og dyr. Vi tager derfor stor afstand fra, at naturnationalparker og urørt skov skal betyde indhegning af hele skovområder, hvilket i øvrigt ikke er det, lovgivningen på dette område, entydigt peger på, men som vi ser ske. Vi har som befolkning stor glæde af vores dejlige natur, jeg vil endda pointere at folkesundheden afhænger heraf.

Fratages vi muligheden for sport og motion i naturen strider det direkte imod: ***"Naturen er lige så vigtig for vores mentale og fysiske helbred, som den er for vores samfunds evne til at håndtere globale forandringer, trusler mod sundheden og katastrofer. Vi har brug for naturen i vores liv"***, citat fra EU's biodiversitetsstrategi for 2030 – "Naturen skal bringes tilbage i vores liv". Vi ønsker meget mere natur, men uden hegn og udsætning af store græssere rundt i vores skove og vores naturområder, med undtagelse af mindre sommergræsfolde – hvor dyrene tilses og passes. Vi udsættes for en øget risiko ved at færdes blandt store græssere. Dette er ikke ønskværdigt, og passer ikke ind i vores små skovområder i Danmark.

Vi vil i det følgende argumentere ud fra primært den rapport, der ligger til grund for naturnationalparkerne, "Biodiversitetseffekter af rewilding" en videnskabelig rapport, som i øvrigt er blevet kritiseret fra mange sider især for at være for ideologisk præget (rewildings-ideologien) - [Biodiversitetseffekter af rewilding \(au.dk\)](#)

Rewilding er uden evidens, og Danmark er et for lille land til disse forsøg.

Vi stiller spørgsmålstegn ved, om rewilding er den eneste metode til at højne biodiversiteten. Hegn om alle vores skov-, klit- og hede arealer med kommende 15 Naturnationalparker, og et forsøg på at genskabe de naturlige processer i økosystemerne med store græssere. Den ide er udsprunget fra USA, med Yellowstone Nationalpark som eksempel. Den forsøges nu at gennemføres i vores små skovarealer. Desuden er klimaet ikke at sammenligne, da vi i Danmark har meget vekslende temperatursvingninger. Om vinteren typisk vekslende mellem meget vådt og frostgrader. Det vil sige, at dyrene bliver våde og derefter afkølet, så de ikke formår at holde varmen.

Der er mange andre tiltag man kan gøre, såsom flere og større sammenhængende naturområder, naturnær skovdrift og genopretning af mangfoldighed i naturen. Statskoven var allerede godt i gang med tiltagene. At der er biologer, som har en ideologi omkring genindførelse af bondesamfundets græsning i de danske skove, bør ikke være den altoverskyggende model, som lægges ned over Danmark.

Flere vandhuller og moser, flere lysninger. Hvis jorden skal behandles ift. græsvegetationen eller andet, kan vi som samfund sætte skovarbejdere med maskiner i gang, derved nedsættes arbejdsløsheden. EU -Biodiversitetsstrategi peger på, jeg citerer:

“Den andel af skovområder, der er omfattet af forvaltningsplanerne, bør dække alle forvaltede offentlige skove og et stigende antal private skove, og biodiversitetsvenlig praksis såsom skovforvaltning i bedre harmoni med naturen bør fortsætte og videreudvikles. Kommissionen vil til støtte herfor udarbejde retningslinjer for biodiversitetsvenlig praksis inden for skovrejsning, genplantning af skov og skovforvaltning i bedre harmoni med naturen. Dette vil ske sideløbende med den nye EU-skovstrategi.” (Side 10 EU- Biodiversitetsstrategi 2030).

“Samtidig er visse landbrugsmetoder en af hovedårsagerne til den faldende biodiversitet. Det er derfor vigtigt at arbejde sammen med landbrugerne for at støtte og motivere deres omstilling til fuldt ud miljøvenlige landbrugsmetoder” (Side 7 EU- Biodiversitetsstrategi 2030).

Kunne det tænkes at tilskudsordninger fra EU var tiltænkt landmandens landbrugsdyr, for at de kunne sommergræsse fra april til november, og på den måde pleje landbrugsarealerne. I stedet for det vi ser lige nu at rewildingsfirmaer såsom: [EU \(rewilding.dk\)](http://EU.rewilding.dk) tjener penge på at udlåne dyr til helårsgræsning uden tilskudsfordring, og som har ringe interesse i at drage omsorg for dyrene.

Prof. Carsten Rahbek beskriver, at den største udfordring for biodiversiteten er, at naturen mangler mere plads. Ligeledes fremhæver Prof. Carsten Rahbek, at der ikke i nogen videnskabelige rapporter, fremhæves rewilding. Han pointerer, at det vides ikke, om store græssere er nødvendige til forbedring af dansk biodiversitet. Ydermere peger han på, at rewilding er et eksperiment, og at det bør diskuteres om det er ønskværdigt. (Prof. Carsten Rahbek, Center for Makroøkologi og klima KU, referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet d. 7/12-20).

Det er meget bekymrende, at biologer nu forsøger at få indført rewilding i vores små skovarealer i Danmark, som nærmest et faktum, for at passe på vores biodiversitet. **Den vilde natur hjælpes bedst ved at give den mere plads.**

Vi vedhæfter videnskabelig rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021. Vi beder jer om at tage kritisk stilling til nedenstående:

Vores hjemmehørende hjortevildt er fremover et skadedyr, hvorfor?

Rapporten beskriver, at vores naturlige vildt i de danske skove skal kigges på, som en hindring af rewilding. I modsætning til Jægersborg Dyrehave, som opnår Danmarks mest unikke biodiversitet, med kron dyr, dådyr, sikahjorte og vinterfodring. Det kan ikke være rigtigt, at vores naturligt hjemmehørende vildt skal have prædikatet “ikke nøgleart”. **Skal vi til at kigge på vores hjortevildt som skadedyr?** Vi citerer fra rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021:

*“**Vildtlevende pattedyr og jagt** Danmark har kun få vildtlevende arter af store græssere (primært hjortevildt), der kan bidrage til økosystemfunktioner. Der er ikke i den nationale forvaltning visioner om at lade disse arter opbygge bestande med potentiale for at udgøre en nøgleartsfunktion. Tværtimod tager forvaltningen udgangspunkt i, at arterne er konflikterter, som forårsager skader på dyrkede marker og plantager, og i en forestilling om, at der er for mange dyr”.* (Side 8).

Vi undres og stiller spørgsmålet: “Hvilken forvaltning er nu begyndt at tage udgangspunkt i, at arterne er konflikterter?” Det må siges at være et postulat, eller måske direkte usandt. Desuden er det tankevækkende og foruroligende, at de her laver den graverende fejl at betegne hjortevildt for store græssere i stedet for browsere (dyr der kan leve af både græs og vedplanter).

Dyrenes velfærd er væk, skal de sulte om vinteren, hvor de er drægtige?

Hvordan kan vi acceptere sult hos dyrene i indhegningerne hen over vinteren? Hvorfor skal dyr tvinges til at spise føde, der på sigt gør dem syge pga. fejlernæring? Hvordan kan vi tillade den forvaltningsmetode, der på ingen måde tager hensyn til sult og lidelse, som smertetilstande hos dyrene? Vi citerer fra rapport 425, DCE 2021, som beskriver undersøgelser af rewilding:

*"Det er naturligt, at dyr taber sig om vinteren på grund af den begrænsede fødetilgængelighed, hvilket kan forårsage betydelige vægtfluktuationer hen over året. Fra efterår til forår mister kvæget ca. 20-25% af deres kropsvægt (Bunzel-Drüke m.fl. 2008), hvilket for en Galloway-ko på 450-600 kg svarer til et naturligt vægttab på 90-150 kg hen over vinteren. Ligeledes er det naturligt, at der kan forekomme en relativ høj dødelighed i populationer af store græssende dyr på grund af ressourcebegrænsninger, ekstraordinære klimatiske forhold (kulde og tørke), sygdomme, parasitter mv. En dødelighed på mellem 20 og 30% er normal, men dødeligheder på op til 50% forekommer også hyppigt på store hegnede arealer, på øer og i store naturlige græsningsøkosystemer (Erb & Boyce 1." (side 37 og 38). **Vi kan på ingen måde acceptere sult og lidelse hos tamdyr, som vi har placeret bag et hegn. Disse dyr er ikke vilde dyr.***

Hele grundlaget for at udfærdige nationalparker er som sagt at højne biodiversiteten, som i øvrigt i forvejen er høj i vores skov og naturområder. Samtidig hævder man, at det eneste rigtige er udsætning af store græssere. Af rapporten fremgår det tydeligt, at der ingen evidens er for, at store græssere giver en bedre biodiversitet. **Hvordan kan vi udføre så markante ændringer i vores skovområder/ natur, når rewilding har karakter af et eksperiment? Rapporten beskriver, jeg citerer:**

"Biodiversitetseffekter af rewilding Som tidligere nævnt er de dokumenterede effekter af rewilding sparsomme, og videnskabelige studier af græsningseffekter kan være svære at sidestille med rewilding, særligt hvis intensiteten af græsningen ikke er specificeret eller kun subjektivt vurderet. Dertil kommer, at rewilding netop forventes at bidrage med meget diverse økosystemfunktioner, hvoraf græsning kun er én. (Side 45).

"Effekterne af rewilding på naturlige processer og på arter inden for forskellige taksonomiske eller trofiske grupper er kun sporadisk undersøgt. Især mangler der langsigtede studier. Derfor bygger mange af konklusionerne i rapporten på et relativt begrænset empirisk grundlag" (side 8).

*"Da rewilding endnu ikke er en udbredt praksis, og da vi generelt mangler en effektovervågning af naturindsatser i Danmark, **er dokumentationen af effekterne af dedikerede rewildingprojekter sparsom. Som supplement vil vi derfor grundigt gennemgå hypotesen om rewilding som omkostningseffektivt virkemiddel i naturforvaltningen og diskutere rewilding-cases fra Danmark samt perspektivere studier og projektområder fra udlandet.** (Side.12 og 13)*

"Der findes dog kun få undersøgelser, der dokumenterer langtidseffekten af helårsgræsning i forhold til sæsongræsning på naturindholdet." (side 37 og 38).

I rewilding ser man gerne at ådsler bliver liggende til gavn for biller og andre insekter. Dette er ikke lovligt, da skovene typisk ligger på vores drikkevandsindvindingsområder. Det er bekymrende, at disse ådsler kan blive en smittekilde og overføre sygdomme/parasitter til andre dyr, såvel vilde dyr som tamdyr, og besøgendes dyr som hest og hund.

Manipulering af Rødlisten

Vi har vedhæftet en artikel fra Dansk Natur.dk med en analyse af Aarhus Universets opgørelse af rødlistearterne. Den tidligere offentliggjorte redegørelse, om den bekymrende udvikling af truede

arter, alene skyldes en anden måde at registrere på. Nærstudies tallene drejer det sig om en ændring i regnemethoden.

Sidenhen er rødlisten blevet revurderet og bilaget som er vedlagt, er en ny gennemregning af datamateriale fra Aarhus Universitets udarbejdelse af den danske rødliste, som viser et helt andet billede, end det som blev lagt til grund for regeringens naturpolitik.

Vi mener, at ansvaret omkring rødlisten skal gives til Københavns Universitet, da de her er meget uenige med Aarhus Universitet, om den pludselige ændring i opgørelsesmodel, som resulterede i, at Danmark ikke kunne sammenligne sig med de øvrige lande.

Naturplan 2022 – 2027 konsekvenser for flora og fauna

Vi stiller spørgsmålstegn ved, hvorfor plejeplanen foreskriver lysåbent landskab ved brug af græsning eller høstet, når man tidligere har foretaget maskinel rydning. Førne kan sagtens fjernes ved brug af maskiner som hidtil. Vi skal bibeholde naturnær skovdrift og ikke ændre skovdriften til 1700-tallet fæstebondekultur.

Vi mener ikke, at det er muligt at holde skoven lysåben ved hjælp af græsning. Bliver græsningstrykket for højt, og føden knap vil dyrene vanrøgtes. Ligeledes vil dyrene ødelægge paragraph3-natur og fortidsminder i deres desperate søgen efter føde.

Græsningstrykket som søges øget over årene er på ingen måde naturligt, ej heller vild natur. Vi mener, at naturnær skovdrift skal bibeholdes og vedligeholdelsen af lysåbne arealer bør ske maskinelt.

Nåletræet som i øjeblikket fjernes, vil fremadrettet mangle for de arter som dels søger ly mellem træerne bl.a. hjortevildt, flagermus og fugle og dels medføre manglende føde for arterne såsom egern, mus, fugle som spætter, korsnæb mv.

Vi undres over, at bilag IV-arter som er tilknyttet vådområder tilgodeses, men hvordan sikres levesteder for de nuværende bilag IV-arter som fx markfirben? De har tidligere været et fokusområde i plejeplanerne.

Der bør udarbejdes en VVM som minimum.

Vi er som tidligere beskrevet skeptiske overfor, de ændrede plejeplaner med afgræsning/rewilding, samtidig også om de vil være i strid med EU's habitatdirektiv, da eksisterende bilag IV-arter vil blive berørt, hvilket Miljøministeriet har valgt ikke at undersøge nærmere. Dette er i strid med gældende EU-lovgivning. Beskyttelsen er udmøntet i Naturbeskyttelsesloven kap. 2a og kap. 5. Hvordan sikres eksisterende bilag IV-arter? Hvorfor er der ingen baseline foretaget, før den massive fældning startede, og inden hegnet er sat op i Gribskov?

Da der i forvejen forefindes vores naturlige vildt – hjortevildtet, undres vi over, at de ikke prioriteres, da de også har en positiv effekt på biodiversiteten. Der kunne skabes bedre levevilkår for disse, ved at udvide vores naturområder ved opkøb af omkringliggende jorde. Her kunne skabes korridorer og arterne kunne brede sig videre til andre naturområder. Det er en ensidig ideologi, der vælges for at skabe bedre biodiversitet kun skabt af få biologer, med rewilding som facitliste.

CO2-regnskabet og klimakrisen

CO2-regnskabet er vigtigt at have for øje, klimakrisen må være noget som i alle er interesserede i.

Bæredygtigt skovbrug ligeledes, da vi skal være selvforsynende. I øjeblikket importeres omkring 70-80% af bygningstræ til Danmark. Ved udtag af effekter bindes CO2. Ved urørt skov, og når træet rådner, frigives både CO2 og metangasser til atmosfæren, hvilket er problematisk. Med urørt skov i f.eks. Gribskov på ca. 3000 ha urørt skov, vil det svare til en udledning af 300.000 tons CO2 pr. år.

Med planen om, at urørt skov skal være 75.000 ha urørt skov vil vi øge importen af træ, og dermed eksportere miljøproblemer til andre lande. EU's biodiversitetsstrategi for 2030 siger, at man ikke må ødelægge de andre landes urskove. Det er ligeledes besluttet på det netop afholdte topmøde om klimaet. Derfor er det en skændsel at se, de mange fældninger, som sker i landets skove i øjeblikket. Biologer og Miljøministeriet har besluttet, at douglasgran og lærk skal fjernes fra vores skove, da de er udenlandske arter. Fældning sker desværre nu, hvorefter vi i statsskovene har endnu mindre bygningstømmer, som produceres i skovene.

Hvordan kan [redacted] [redacted] sige til et borgermøde, at alle konsekvenser er kendt og veldokumenteret, når Københavns Universitet netop har igangsat et forskningsprojekt om den store udledning af metangasser for oversvømmede arealer på næringsrig jord. Vi pointerer, at dette forsøg med vores natur bør standses omgående.

Vi håber, at I vil se alvorligt på disse problemer. I øjeblikket domineres Miljøministeriet af biologernes rewildingteori, da de i årevis har arbejdet i denne retning på baggrund af en ideologi, som [redacted] som idéhistoriker er stærkt fortaler af. Hvorfor er man i Miljøministeriet så ensopret i sin løsningsmodel til forbedring af biodiversiteten?

Vi som ser til undres over, at denne teori, som det eneste skal udfoldes over hele landet. Der er mange andre muligheder, og igen biodiversiteten er allerede høj i landets skove. Det virker som om, at det har været billige arealer at trække ind i dette arbejde. Der blev også kigget på Forsvarets arealer, men her blev det afslået, hvorefter disse arealer gik fri.

Udformningen af naturnationalparker bør gentænkes. Vi ønsker alle langt flere natur og skovområder, men det skal være uden hegn, og uden udsultede kvæg gående rundt i skovene. Det er absolut ikke natur at genindføre et tidligere græsningstryk i skovene, som ødelagde skovene i 1600 og 1700-tallet (Fæstebondekulturen) inden Skovforordningen blev besluttet i 1805, for netop at beskytte skovene. I øvrigt er græsningen menneskeskabt og er altså kultur, derved kan det aldrig blive natur og vilde dyr.

Konsekvenser med hegning, indsatte dyr og borgers adgang til skoven

Vores friluftsliv begrænses i høj grad, det bliver decideret farligt at færdes i naturnationalparker, specielt som mountainbiker, rytter eller hundeejer. Heste er flugtdyr og er bange for kvæg. Kvæg kan være beskyttende eller nysgerrige. De er ikke bange for mennesker. Her vil komme farlige situationer for borgerne.

Forskning har gennem årene påvist, at det at færdes i naturen bedrer folkesundheden. Skovene bruges til rigtig mange forskellige aktiviteter. Folk der lufter deres hunde, familier der samles om gåture/svampeture i skoven. Strandgæster om sommeren, eller folk der færdes for at nyde den varierede natur. Rigtig mange bruger skovene til at få deres daglige motion, i stedet for at være indenfor i et motionscenter. Her er Mountain bikere, løbere og der bliver afholdt en del store sportsengagementer, som bl.a. cykelløb og orienteringsløb. Slædehundeførerne har deres faste

ruter i skovene. Hvor skal vi alle være, når vi ikke længere har adgang til vores natur? Gad vide hvilke konsekvenser, det har for folkesundheden i forhold til stress, vægt og motion?

Vi mener bestemt også, at der skal være en balance mellem beskyttelse og benyttelse. Vi har brug for at kunne færdes trygt i vores natur unge, som gamle.

Samtlige former for sport, hvor personer kommer med fart, vil være farligt. Hurtigt vil en mountain biker eller løber komme alt for tæt på, og de store græssere kan føle sig truet. Familier med børn, der leger og løber rundt kan ligeledes opleves som en fare, for de store dyr. Hunde vil blive set på som rovdyr, og mange store dyr vil reagere på disse. Dette er der set flere eksempler på, hvor kvæg og hunde har været involveret i ulykker med personskade til følge.

Der er alene det seneste år i Danmark rapporteret om 5 tilfælde af ulykker med kreaturer. Hvem tør at tage en skoleklasse, eller daginstitution med på tur? Det bliver et meget stort ansvar, og mange vil undlade at bruge skovene, som udflugtsmål eller læring for eleverne.

Konsekvenser ved lempelsen af Dyrevelfærdsloven

Hele tanken bag NNP er rewilding, hvor dyrene der sættes ud i skovene, skal klare sig uden tilskudsfoeder om vinteren, uanset om de sulter og uden tanke for, at dyrene i vinterperioden er drægtige og skal have ernæringsrigtigt foder til afkommet. Fokus på dyrevelfærden er væk med beslutning af L229, (Den nye bekendtgørelse som bl.a. ændrede den daværende Dyrevelfærdslov, af 3. juni 2021.) Bilag vedhæftet: Dyrlæggers notat.

Til slut er der det dyreetiske dilemma. Hvem har lyst til at tage på skovtur og se på udsultede eller evt. tilskadekomne dyr? Hvordan kan vi tillade at L229 (Den nye bekendtgørelse som bl.a. ændrede den daværende Dyrevelfærdslov, af 3. juni 2021) indføres, så vi nu er på vej til at kalde vores tamdyr for "vilde dyr", som ikke har en stemme. De har ingen rettigheder ifølge lovgivningen. Hvem vil tage ansvar for dette, når der indgives klager og bekymringer omkring dyrevelfærden i vores indhegnede skove? Mener vi, at turister vil acceptere at se på dyr, der ikke trives eller udsultes?

Vi fremsender her følgende bilag, som kan danne baggrund for yderligere information om hegning, indsatte dyr og baggrunden for begrebet rewilding.

Bilag: Dyrlægernes vurdering: <file:///C:/Users/perni/Downloads/Dyrl%C3%A6gers%20skriv.pdf>

Links: <https://dansknaturtilstand.dk/> og uddybende dokument: <https://dansknaturtilstand.dk/files/SammendragAnalyseR%C3%B8dlistet.pdf>

Link: videnskabelig rapport 425 fra DCE – National Center for Miljø og Energi udfærdiget i 2021: <https://dce2.au.dk/pub/SR425.pdf>

Naturnationalparker: Lovgrundlag L229: https://www.ft.dk/samling/20201/lovforslag/l229/20201_l229_som_vedtaget.htm

EU- Biodiversitetsstrategi 2030: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:4459196>

På vegne af [REDACTED], ved [REDACTED].

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Gribskov, Tisvilde Hegn og Melby Overdrev - Uden Hegn
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
Områdenummer	135
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	✓
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	✓
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Høringssvaret er vedhæftet. Kvittering på fremsendelsen bedes afsendt. Kvitteringen er desuden bevis på at det medsendte høringssvar indgår i den videre sagsbehandling. På trods af at det ikke indskrives her, men medsendes.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høring af Natura 2000 planer - 2022-2027.docx

Indsendt 24-05-2022 23:24. Kvitteringsnummer HK-ER4-R2-9W5.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 24-05-2022 23:08
Bilag: Høringssvar over Gribskov og Tisvilde Hegn.docx; Opsummering.html;

Sag nr. 2022 - 39324: Høringssvar naturplaner - SJL - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Modtaget via hjemmesiden den 24-05-2022 23:08:38

Kvitteringsnummer: rzsncvce95

Høringssvar over Natura 2000 plejeplaner 2022-2027 både generelle betragtninger og for Gribskov, Tisvilde Hegn, Melby Overdrev og Bidstrup skovene.

Vi nyder Danmarks natur og har været over hele landet. Boende i Nordsjælland færdes vi ofte i Gribskov og Tisvilde Hegn. Her er naturen varierende og fantastisk. Anemoner vidner om at skovene i Gribskov er over 800 år. Derfor ser vi nu vantro til de store fældninger, hvor træ udtages dels for at fjerne det fantastiske bygningstømmer douglasgran og dels for at fjerne effekter for at lægge skoven ud til urørt skov. En skam for naturen floraen og faunaen. Her burde have været en 360 graders undersøgelse, hvor samtlige faktorer som erhvervslivet, beskæftigelse og folkesundheden blev inddraget. Herved ville samfundsmæssige løsningsmodeller kunne findes som også var til gavn for insektlivet.

Vi forholder os kritiske i forhold til de nye planer med fokus på øget græsningstryk skabt via kvæg, elge eller andre store græssere, og at de via sult tvinges til at skabe større lysåbne arealer i vores danske skove.

Der er ingen evidens for at folde denne ideologi med rewilding/helårsgræsning ud i vores statsskove. Da der i forvejen forefindes vores naturlige vildt – hjortevildtet, undres vi over, at de ikke prioriteres og skabes bedre levevilkår for disse, ved at udvide vores naturområder ved opkøb af omkringliggende jorde. Her kunne skabes korridorer og arterne kunne brede sig videre til andre naturområder. Det er en ensidig ideologi skabt af få biologer, med rewilding som facitliste.

Der bør som minimum udarbejdes en VVM som minimum.

Vi er skeptiske overfor, de ændrede plejeplaner med afgræsning/rewilding, om de vil være i strid med EU's habitatdirektiv, da eksisterende bilag IV-arter vil blive berørt, hvilket Miljøministeriet har valgt ikke at undersøge nærmere. I strid med gældende EU-lovgivning. Beskyttelsen er udmøntet i Naturbeskyttelsesloven kap. 2a og kap. 5. Hvordan sikres eksisterende bilag IV-arter, når der ingen baseline er foretaget, før den massive fældning startede, og at baseline først udfærdiges, når hegnet er sat op i Gribskov?

Græsningstrykket som søges øget over årene er på ingen måde naturligt, ej heller vild natur. Vi mener, at naturnær skovdrift skal bibeholdes og vedligeholdelse af lysåbne arealer bør ske maskinelt.

Hvorfor er der ikke fokuseret på bilag IV-arter, som lever i de tørre habitater som fx markfirben. Der er i plejeplanerne 2022 – 2027 primært fokuseret på arter i vådområderne.

Hjortevildt er fremover et skadedyr, hvorfor? De er hjemmehørende og lever i vore skove. Deres frie færden forhindres af et hegn. De hjorte får begrænset deres leveområder, og kan via sult blive presset ud på marker med afgrøder, hvilket kan foranledige, at de skydes eller påkøres.

Man kan ikke fraskrive sig et ansvar for dyr i indhegninger, de skal tilses og huldscoren kontrolleres. De er græssere. Vi kan på ingen måde acceptere sult og lidelse hos tamdyr, og hjortevildt bag hegn. Vi mener ikke, at det er acceptabelt, at der er sket lempelser i Dyrevelfærdslovens §3 og §9 stk. 1 og 2.

Vi borgere ser med stor bekymring på risikoen, for at skulle færdes blandt vanrøgtede og stressede dyr, som udgør fare. Flere ulykker er allerede på nuværende tidspunkt sket. Dette ansvar kan Miljøstyrelsen ikke fraskrive sig. At borgere skal sikre sig med en tillæggsforsikring ved indgang i hegninger er ikke acceptabelt.

Skovene bidrager til nedbringelse af CO2, hvad er så formålet med at fælde træerne i disse mængder, dette er i øvrigt i strid med EU's Biodiversitets Strategi 2030.

Der er netop opstartet et forskningsprojekt ved Københavns Universitet, som omhandler den øgede udledning af metangasser, som er en drivhusgas, der netop er en del af klimakrisen. Metangasser udledes i

større mængder, når der etableres øget hydrologi på næringsrige jorde. Vi undrer os over, at Miljøministeriet oplyser, at alle konsekvenser er belyst, når der sideløbende laves nye forskningsprojekter, der vedrører NNP og plejeplaner for Natura 2000 områder.

Har man tænkt over konsekvenser for insektlivet, når temperaturen stiger grundet klimakrisen og insekterne ikke længere kan leve på vore breddegrader. Hermed viser det sig, at er arbejdet med afgræssede åbne arealer og urørt skov samt brug af 888 mio. kr. er spildt arbejde.

Konklusion

Vi kan ikke acceptere den ensidige driftsform som nu udvises, ej heller den nye hugstnorm, som nu praktiseres i statsskovene, hvor nåletræ må lade livet, når EU's Biodiversitets strategi foreskriver at skovene skal drives således at effekter kan udtages. Det giver en bæredygtighed og forbedre CO2 regnskabet samtidig med at der står, at lande ikke må importere træ fra andre landes urskove og dermed medvirke til at ødelægge dem.

Vi mener at den eneste løsning med de kommende plejeplaner for skovene som Natura 2000 områder er at drive naturnær skovdrift med maskinel rydning, sommergræsning og ved ophold i vinterfold at tillade vintertilskuds fodring og sørge for vand og ly. Våde dyr er dyr som fryser meget let. Vinterfodring er vigtig da dyrene er drægtige vinteren over og netop har brug for ernæringsrigt foder til at kunne holde varmen og huld, så de ikke får fedtlever eller aborterer.

Lempelserne i Dyrevelfærdsloven med L229 bør omgøres og lovgivningen bør være ens for alle dyr og deres holdere/ejere om det er landbruget eller hører ind under Miljøstyrelsens vilkår med afgræsning.

Vi mener, at Miljøministeriet straks bør iværksætte en 360 graders undersøgelse, hvor samtlige faktorer som erhvervslivet, beskæftigelse og folkesundheden også inddrages. Herved ville nye samfundsmæssige løsningsmodeller kunne findes - som også er til gavn for insektlivet. Overordnet vil vi alle naturen og dyrelivet, men ikke uden at ensidige løsningsmodeller kræver, at andre arter end insekter dvs. andre pattedyr, græsser skal lide en kummerlig død. Dette er ikke en løsning for Danmarks Natur.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Borger
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	
Interessenttype	Privatperson
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
Områdenummer	135
Datagrundlag	✓
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	✓
Modstridende interesser	✓
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	✓
Økonomi	✓
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Høringssvar er vedlagt. Kvitteringsmail bedes fremsendt.
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	Høringssvar over Gribskov og Tisvilde Hegn.docx

Indsendt 24-05-2022 23:08. Kvitteringsnummer RZ-SNV-CC-E95.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 14:32
Bilag: Dagsommerfuge der er forsvundet.docx; Høringssvar vedrørende udkast til Natura 2000.docx; Opsummering.html;

Sag nr. 2022 - 39656: Høringssvar naturplaner - SJL - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 14:32:27

Kvitteringsnummer: bznpz9m6x2

Dagsommerfugle der er forsvundet

Fra Liseleje, Melby Overdrev, Asserbo Plantage, Arrenakke til Tisvilde Hegn, Tibirke Bakker og Ellemosen fra 1919 – 2022 (pr 3 marts 2022):

Moseperlemorsommerfugl (1919+)

Herorandøje (1932+)

Mosehøsommerfugl (1942+)

Sort Ildfugl (1944+)

Hedepletvinge (1957+)

Bølleblåfugl (1957+)

Mørk Pletvinge (1961+)

Rødlig Perlemorsommerfugl (1971+)

Brun Pletvinge (1973+)

Kirsebærtakvinge (1973+)

Moserandøje (1973+)

Skovhvidvinge (1976+)

Kommabredpande (1976+)

Sortplettet Blåfugl (1983+)

Fransk Bredpande (1987+)

Klitperlemorsommerfugl (1989+)

Engblåfugl (1994+)

Skovperlemorsommerfugl (1996+)

Engperlemorsommerfugl (2002+)

Violetrandet Ildfugl (2006+)

Brunlig Perlemorsommerfugl (2006+)

Isblåfugl (2009+)

Dagsommerfugle der er tæt på at forsvinde fra Liseleje til Tisvilde området:

Gråbåndet Bredpande

Spættet Bredpande

Argusblåfugl

Foranderlig Blåfugl

Dukatsommerfugl

Markperlemorsommerfugl

Dagsommerfugle der er indvandret pga. det varmere klima til Liseleje og videre til Tisvilde området:

Nældesommerfugl

Hvid Admiral

Iris

Skovrandøje

Link til Sommerfuglene Forsvinder side på www.danske-natur.dk

Halsnæs den 17. maj 2022

Hørings svar vedrørende udkast til Natura 2000-plan for 135 Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Denne del af høringssvaret gælder kun for **Melby Overdrev**.

Udpegningsgrundlag for Melby Overdrev er 'forklit, hvid klit, grå/grøn klit, klithede og klitlavning'.

I den grå/grønne klit er der gennem de seneste år foretaget bekæmpelse af især rynket rose. Denne bevoksning bør overvåges og fortsat bekæmpes. Antallet af 'nikkende kobjælde' på det flade område neden for klitten ser ud til at være faldende.

På klitheden og især i klitlavningen er der kraftig tilvækst af bævreasp, dette trods udsatte geder i sommerhalvåret og den halvårlige indsats 'Træk-et-træ'. Hvis bevoksningerne med mosepors, mosebølle, hedelyng og klokkelyng skal bevares/genskabes, kræver det mere indgribende indsats for at forbedre naturtilstanden, ikke mindst nu, hvor militæret ikke mere skaber 'forstyrrelser' på arealet.

Mellem den vest-østgående grøft og Kattegat er der stor tilvækst af førne på bekostning af lyngbevoksningen. Dette plejes ved afbrænding, der ser ud til at genskabe områderne med hedelyng. Også her er nikkende kobjælde i tilbagegang.

Ud over de i 'Strategisk Miljøvurdering' nævnte fuglearter er vendehals iagttaget ynglende de seneste år.

Asserbo Plantage er ikke nævnt specifikt som areal, men er indtegnet som en del af Natura 2000-område nr. 135 'Tisvilde Hegn og Melby Overdrev'.

For dette område gælder det, at der er flere ynglende sortspætter, bevoksning med enblomstret vintergrøn, linnæa og skov-hullæbe. Der er mange selvsåede rødgran.

Lenni Gottlieb
Formand DN Halsnæs

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	DN Halsnæs og DN Gribskov
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	[REDACTED]
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
Områdenummer	135
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	✓
Rollefordeling	
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	
Skriv høringssvar	

Melby Overdrev

Fortsat og mere målrettet pleje for at sikre sjældne plantearter, samt sommerfugle, i samarbejde med sommerfugleekspertter. Se mere i vedhæftede oversigt over sommerfugle samt uddybende kommentarer fra DN Halsnæs.

Tisvilde Hegn

Indsats for at bevare planter tilknyttet nordiske nåleskove herunder orkideen knærod. Den største bestand ud af to på Sjælland findes her. Bestanden blev beskadiget, da der på voksestedet blev anlagt en Mountainbike -rute. Begrænse sportsaktiviteter til udvalgte områder for at give plads til naturen og besøgende, der ønsker at nyde naturen og roen, samt at disse foregår udenfor fuglenes yngletid. Lokale rapporterer om at kronvildt forstyrres af friluftssportsaktiviteter og drives ned i den sydligste del. Lignende forstyrrelser rapporteres fra sortspætten. Forstyrrelser medfører at flere par tilsyneladende ikke har haft ynglesucces de seneste år.

Vedhæft dokumenter og/eller billeder

Dagsommerfuge der er forsvundet.docx
Høringssvar vedrørende udkast til Natura
2000.docx

Indsendt 25-05-2022 14:32. Kvitteringsnummer BZ-NPZ-9M-6X2.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 08:57
Bilag: NPKN Natura2000 høringssvar maj 2022.pdf; Opsummering.html;

Sag nr. 2022 - 39405: Høringssvar naturplaner - SJL - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 08:57:27

Kvitteringsnummer: cv3fqv6vq8

Til Miljøstyrelsen

J.nr. 22/18764

25. maj 2022

Høringsvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027

Miljøstyrelsen har sendt udkast til Natura 2000-planer i offentlig høring. Nationalpark Kongernes Nordsjælland omfatter helt eller delvist 7 Natura 2000-områder, som i alt dækker ca. 75 % af nationalparken. Det drejer sig om følgende områder:

- 130. Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov
- 131. Gurre sø
- 132. Rusland
- 133. Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov
- 134. Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose
- 135. Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
- 260. Tokkekøb Hegn, Grønholt Hegn og Ny Hammersholt

Forvaltning af Natura 2000 har stor betydning for nationalparkens naturkvalitet

Bestyrelsen for fonden for Nationalpark Kongernes Nordsjælland (herefter nationalparken) skal indledningsvist anerkende det store arbejde, planerne er udtryk for, og ikke mindst den store viden om naturtyper og arters forekomst og naturtilstand, som basisanalyserne indeholder, og som udgør et værdifuldt grundlag for nationalparkens arbejde med at styrke den øvrige natur i nationalparken.

Nationalparken vil i den forbindelse kvittere for, at der i planerne er henvist til, at områderne helt eller delvist ligger inden for nationalparkens grænser. Forvaltningen af Natura 2000-områderne har stor betydning for naturindholdet i nationalparken hvad angår de naturtyper og arter, som er omfattet af EU-forpligtelserne. Der er således et vigtigt samspil mellem forpligtelserne, der følger af udpegningen som Natura 2000-områder, og udpegningen som nationalpark.

Nationalparken ønsker at bemærke, at det derfor er af stor værdi for nationalparken, at myndighederne gør den nødvendige indsats for at udmønte Natura 2000-planerne. Det er vigtigt både at forvalte de eksisterende naturtyper og arters levesteder, og at genoprette, hvor det måtte være nødvendigt.

Nationalparken må i den sammenhæng udtrykke en vis bekymring for, om de meget beskedne forslag til aktiv indsats, som i planerne ofte er udtrykt med mere generiske retningslinjer eller begrænser sig til nogle få hektar pr. naturtype, er tilstrækkelige til at varetage forpligtelserne eller om de er for uambitiøse. Denne bekymring skal især ses i lyset af, at de tilbagevendende artikel 17-rapporter viser, at der er meget lang vej til gunstig bevaringsstatus for mange arter og naturtyper, og hvor en indsats i Natura 2000-områderne skulle være en af de bærende søjler i at opnå målsætningen.

Komplementerende indsats for naturen

Det er et gennemgående element i planerne, at det er nødvendigt at gøre en aktiv indsats for en lang række af arterne og naturtyperne, hvor f.eks. pleje og genopretning er helt afgørende virkemidler. Basisanalyserne viser bl.a. store udfordringer med u hensigtsmæssig hydrologi, nærings-salte, for svag sammenhæng i naturen osv.

Nationalparken kan i sagens natur ikke overtage de forpligtelser, som myndighederne har i forhold til at leve op til direktiver. Men nationalparken kan bidrage hvor der i øvrigt er komplementerende behov for en indsats. Det gælder arter og naturtyper ud over dem på udpegningsgrundlaget, f.eks. rødlistede arter og naturtyper, udenfor men også indenfor Natura 2000-områderne. Nationalparken vil i den forbindelse bemærke, at det er afgørende, at forvaltningen af de øvrige forskelligartede hensyn til f.eks. rødliste-arter og anden natur i tilbagegang kan varetages parallelt med forpligtelserne til at leve op til direktivet.

Nationalparken vil fortsætte arbejdet med at gennemføre komplementerende indsatser for andre arter og naturtyper, også i Natura 2000-områder. Bl.a. for EU-beskyttede arter som løgfrø og spidssnudet frø. Her kan nationalparkens indsats være med til at forbedre arternes bevaringsstatus i overensstemmelse med de internationale forpligtelser. Nationalparkens virkemidler vil, inden for de rammer, nationalparkloven giver, have fokus på i samarbejde med nationalparkens lods-ejere og myndigheder især at skabe større sammenhæng i naturen, få vandet tilbage i landskabet, skabe ny natur og forbedre levesteder for arter, f.eks. gennem genopretning af natur.

Særligt om forvaltning af skovene

Forvaltning af skvområderne har stor betydning i nationalparken, hvor halvdelen af arealet er skovdækket, og langt størstedelen er udpeget som Natura 2000-områder.

Som noget nyt indgår det i indsatsprogrammerne, at urørt skov kan indgå som et virkemiddel til at opnå målsætningerne for områderne. Det fremgår således af de område-specifikke retningslinjer for alle planer:

"Urørt skov (permanent ophør af drift m.v.) kan være en mulighed af hensyn til naturtyper og tilknyttede arter og fugle. Ved udlæg til urørt skov skal der tages hensyn til levesteder for særligt følsomme arter..."

Nationalparken noterer sig i den sammenhæng, at det samtidig af Natura 2000-planernes generelle retningslinjer fremgår, at:

”For skovnaturtyper, hvor det vurderes nødvendigt af hensyn til bevarelse af skovnaturtyper på udpegningsgrundlaget, sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje også til gavn for tilknyttede fugle og arter.”

Ud over at planerne dermed i sig selv understreger behovet for en aktiv indsats allerede i forhold til udpegningsgrundlaget, skal nationalparken gøre opmærksom på, at der er tilsvarende behov at varetage i forhold til andre arter eller naturtyper i Natura 2000-områderne, som ikke nødvendigvis er omfattet af udpegningsgrundlaget. Det er således vigtigt at sikre sig, at evt. anvendelse af urørt skov som virkemiddel i Natura 2000-områderne ikke medfører negative konsekvenser for andre arter og naturtyper.

Særligt om forstyrrelser af arter

Nationalparken oplever et stigende publikumspres, især på de statsligt ejede arealer, som ofte er udpeget som Natura 2000-område. Dette har været forstærket af Covid-pandemien.

Nationalparken ønsker at bemærke, at dette stigende publikumspres bør tages i betragtning som et vigtigt opmærksomhedspunkt i basisanalysernes konklusioner om, hvorvidt færdsel negativt kan påvirke arter, som er sårbare over for forstyrrelser, f.eks. rød glente og havørn, og ligeledes også afspejles i indsatserne.

Nationalparken skal i den sammenhæng gøre opmærksom på, at nationalparken i samarbejde med lokale myndigheder og organisationer løbende arbejder for, at publikum tager de nødvendige hensyn, når de færdes i naturen.

Særligt om indsatser for søer og vandløb

Udkast til Natura 2000-planer forholder sig ikke til kvaliteten af vandløb og til søer over 5 ha, men henviser til vandplanerne, der er i høring parallelt med Natura 2000-planerne. Nationalparken ønsker at bemærke, at dette giver anledning til forundring, da vandplanerne ikke i tilstrækkelig grad rummer de nødvendige indsatser, som kan understøtte Natura 2000-direktivets forpligtelser i forhold til søer og vandløb som naturtyper og levesteder for arter.

Et eksempel er Danmarks største sø, Arresø, som er et markant naturelement i nationalparken og del af Natura 2000-område 134. Arresø er i dårlig økologisk tilstand og kræver en aktiv indsats i form af sø-restaurering. Nationalparken ønsker at bemærke, at det derfor er bekymrende, at Arresø ikke i vandplanerne er udpeget til restaurering. Nationalparken er bekendt med, at borgmestrene i de tre Arresø-kommuner i brev af 29. marts 2022 til miljøministeren har pointeret behovet for at Arresø restaureres.

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Nationalpark Kongernes Nordsjælland
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	[REDACTED]
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	[REDACTED]
Kontaktpersons e-mailadresse	[REDACTED]
Kontaktpersons telefonnummer	[REDACTED]
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
Områdenummer	135
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	✓
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Se vedhæftede høringssvar
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	NPKN Natura2000 høringssvar maj 2022.pdf

Indsendt 25-05-2022 08:57. Kvitteringsnummer CV-3FQ-V6-VQ8.

Til: Arter og Naturbeskyttelse (naturbeskyttelse@mst.dk)
Fra: (Ingen afsender)
Titel: Høringssvar - Naturplaner - Høring af Natura 2000-planer 2022-2027
E-mailtitel:
Sendt: 25-05-2022 08:54
Bilag: NPKN Natura2000 høringssvar maj 2022.pdf; Opsummering.html;

Sag nr. 2022 - 39403: Høringssvar naturplaner - SJL - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev

Modtaget via hjemmesiden den 25-05-2022 08:53:57

Kvitteringsnummer: b5445td4ep

Til Miljøstyrelsen

J.nr. 22/18764

25. maj 2022

Høringsvar til udkast til Natura 2000-planer 2022-2027

Miljøstyrelsen har sendt udkast til Natura 2000-planer i offentlig høring. Nationalpark Kongernes Nordsjælland omfatter helt eller delvist 7 Natura 2000-områder, som i alt dækker ca. 75 % af nationalparken. Det drejer sig om følgende områder:

- 130. Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov
- 131. Gurre sø
- 132. Rusland
- 133. Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov
- 134. Arresø, Ellemose og Lille Lyngby Mose
- 135. Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
- 260. Tokkekøb Hegn, Grønholt Hegn og Ny Hammersholt

Forvaltning af Natura 2000 har stor betydning for nationalparkens naturkvalitet

Bestyrelsen for fonden for Nationalpark Kongernes Nordsjælland (herefter nationalparken) skal indledningsvist anerkende det store arbejde, planerne er udtryk for, og ikke mindst den store viden om naturtyper og arters forekomst og naturtilstand, som basisanalyserne indeholder, og som udgør et værdifuldt grundlag for nationalparkens arbejde med at styrke den øvrige natur i nationalparken.

Nationalparken vil i den forbindelse kvittere for, at der i planerne er henvist til, at områderne helt eller delvist ligger inden for nationalparkens grænser. Forvaltningen af Natura 2000-områderne har stor betydning for naturindholdet i nationalparken hvad angår de naturtyper og arter, som er omfattet af EU-forpligtelserne. Der er således et vigtigt samspil mellem forpligtelserne, der følger af udpegningen som Natura 2000-områder, og udpegningen som nationalpark.

Nationalparken ønsker at bemærke, at det derfor er af stor værdi for nationalparken, at myndighederne gør den nødvendige indsats for at udmønte Natura 2000-planerne. Det er vigtigt både at forvalte de eksisterende naturtyper og arters levesteder, og at genoprette, hvor det måtte være nødvendigt.

Nationalparken må i den sammenhæng udtrykke en vis bekymring for, om de meget beskedne forslag til aktiv indsats, som i planerne ofte er udtrykt med mere generiske retningslinjer eller begrænser sig til nogle få hektar pr. naturtype, er tilstrækkelige til at varetage forpligtelserne eller om de er for uambitiøse. Denne bekymring skal især ses i lyset af, at de tilbagevendende artikel 17-rapporter viser, at der er meget lang vej til gunstig bevaringsstatus for mange arter og naturtyper, og hvor en indsats i Natura 2000-områderne skulle være en af de bærende søjler i at opnå målsætningen.

Komplementerende indsats for naturen

Det er et gennemgående element i planerne, at det er nødvendigt at gøre en aktiv indsats for en lang række af arterne og naturtyperne, hvor f.eks. pleje og genopretning er helt afgørende virkemidler. Basisanalyserne viser bl.a. store udfordringer med uhensigtsmæssig hydrologi, nærings-salte, for svag sammenhæng i naturen osv.

Nationalparken kan i sagens natur ikke overtage de forpligtelser, som myndighederne har i forhold til at leve op til direktiver. Men nationalparken kan bidrage hvor der i øvrigt er komplementerende behov for en indsats. Det gælder arter og naturtyper ud over dem på udpegningsgrundlaget, f.eks. rødlistede arter og naturtyper, udenfor men også indenfor Natura 2000-områderne. Nationalparken vil i den forbindelse bemærke, at det er afgørende, at forvaltningen af de øvrige forskelligartede hensyn til f.eks. rødliste-arter og anden natur i tilbagegang kan varetages parallelt med forpligtelserne til at leve op til direktivet.

Nationalparken vil fortsætte arbejdet med at gennemføre komplementerende indsatser for andre arter og naturtyper, også i Natura 2000-områder. Bl.a. for EU-beskyttede arter som løgfrø og spidssnudet frø. Her kan nationalparkens indsats være med til at forbedre arternes bevaringsstatus i overensstemmelse med de internationale forpligtelser. Nationalparkens virkemidler vil, inden for de rammer, nationalparkloven giver, have fokus på i samarbejde med nationalparkens lods-ejere og myndigheder især at skabe større sammenhæng i naturen, få vandet tilbage i landskabet, skabe ny natur og forbedre levesteder for arter, f.eks. gennem genopretning af natur.

Særligt om forvaltning af skovene

Forvaltning af skvområderne har stor betydning i nationalparken, hvor halvdelen af arealet er skovdækket, og langt størstedelen er udpeget som Natura 2000-områder.

Som noget nyt indgår det i indsatsprogrammerne, at urørt skov kan indgå som et virkemiddel til at opnå målsætningerne for områderne. Det fremgår således af de område-specifikke retningslinjer for alle planer:

"Urørt skov (permanent ophør af drift m.v.) kan være en mulighed af hensyn til naturtyper og tilknyttede arter og fugle. Ved udlæg til urørt skov skal der tages hensyn til levesteder for særligt følsomme arter..."

Nationalparken noterer sig i den sammenhæng, at det samtidig af Natura 2000-planernes generelle retningslinjer fremgår, at:

”For skovnaturtyper, hvor det vurderes nødvendigt af hensyn til bevarelse af skovnaturtyper på udpegningsgrundlaget, sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje også til gavn for tilknyttede fugle og arter.”

Ud over at planerne dermed i sig selv understreger behovet for en aktiv indsats allerede i forhold til udpegningsgrundlaget, skal nationalparken gøre opmærksom på, at der er tilsvarende behov at varetage i forhold til andre arter eller naturtyper i Natura 2000-områderne, som ikke nødvendigvis er omfattet af udpegningsgrundlaget. Det er således vigtigt at sikre sig, at evt. anvendelse af urørt skov som virkemiddel i Natura 2000-områderne ikke medfører negative konsekvenser for andre arter og naturtyper.

Særligt om forstyrrelser af arter

Nationalparken oplever et stigende publikumspres, især på de statsligt ejede arealer, som ofte er udpeget som Natura 2000-område. Dette har været forstærket af Covid-pandemien.

Nationalparken ønsker at bemærke, at dette stigende publikumspres bør tages i betragtning som et vigtigt opmærksomhedspunkt i basisanalysernes konklusioner om, hvorvidt færdsel negativt kan påvirke arter, som er sårbare over for forstyrrelser, f.eks. rød glente og havørn, og ligeledes også afspejles i indsatserne.

Nationalparken skal i den sammenhæng gøre opmærksom på, at nationalparken i samarbejde med lokale myndigheder og organisationer løbende arbejder for, at publikum tager de nødvendige hensyn, når de færdes i naturen.

Særligt om indsatser for søer og vandløb

Udkast til Natura 2000-planer forholder sig ikke til kvaliteten af vandløb og til søer over 5 ha, men henviser til vandplanerne, der er i høring parallelt med Natura 2000-planerne. Nationalparken ønsker at bemærke, at dette giver anledning til forundring, da vandplanerne ikke i tilstrækkelig grad rummer de nødvendige indsatser, som kan understøtte Natura 2000-direktivets forpligtelser i forhold til søer og vandløb som naturtyper og levesteder for arter.

Et eksempel er Danmarks største sø, Arresø, som er et markant naturelement i nationalparken og del af Natura 2000-område 134. Arresø er i dårlig økologisk tilstand og kræver en aktiv indsats i form af sø-restaurering. Nationalparken ønsker at bemærke, at det derfor er bekymrende, at Arresø ikke i vandplanerne er udpeget til restaurering. Nationalparken er bekendt med, at borgmestrene i de tre Arresø-kommuner i brev af 29. marts 2022 til miljøministeren har pointeret behovet for at Arresø restaureres.

Tilsvarende ses vandløb som Pandehave Å (del af Natura 2000-område 132) heller ikke at være omfattet af indsatser efter vandplanerne, og dermed heller ikke vil bidrage til at opfylde forpligtelsen efter habitatdirektivet til at sikre vandløbsnaturtypen

Nationalparken skal på den baggrund anmode om, at Miljøstyrelsen sikrer sig, at der er den nødvendige sammenhæng mellem vandplanernes indsatser og varetagelsen af de forpligtelser, der gælder i forhold til Natura 2000-områderne.

Med venlig hilsen

[Redacted signature]

[Redacted name]

Opsummering af indberetning

Nedenfor vises de oplysninger som er blevet indberettet.

Afgiv høringssvar

Afsender af høringssvar	Nationalpark Kongernes Nordsjælland
Afsenders e-mailadresse	[REDACTED]
Afsenders telefonnummer	[REDACTED]
Interessenttype	Organisation, forening mv
Tilføj kontaktperson	✓
Kontaktpersons navn	[REDACTED]
Kontaktpersons e-mailadresse	[REDACTED]
Kontaktpersons telefonnummer	[REDACTED]
Høringssvaret er af generel karakter	
Områdenavn	Tisvilde Hegn og Melby Overdrev
Områdenummer	135
Datagrundlag	
Indsatsprogram	✓
Lovgrundlag	
Modstridende interesser	
Målsætninger	✓
Rollefordeling	✓
Strategisk Miljøvurdering (SMV)	
Udpegningsgrundlag og områdeafgrænsning	
Økonomi	
Andet relateret til høring af Natura 2000-planer	✓
Skriv høringssvar	Se vedhæftede høringssvar
Vedhæft dokumenter og/eller billeder	NPKN Natura2000 høringssvar maj 2022.pdf

Indsendt 25-05-2022 08:53. Kvitteringsnummer B5-445-TD-4EP.